

**Міністерство освіти і науки України
Горлівський інститут іноземних мов
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»**

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 28
для первинного (повторного) інструктажу**

м. Дніпро

**Міністерство освіти і науки України
Горлівський інститут іноземних мов
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ по ГІІМ ДВНЗ ДДПУ
від 06.12.2022 №185

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 28
для первинного (повторного) інструктажу.**

1. Загальні положення.

1.1. Закон України «Про охорону праці»

Стаття 6. Права працівників на охорону праці під час роботи

Умови праці на робочому місці, безпека технологічних процесів, машин, механізмів, устаткування та інших засобів виробництва, стан засобів колективного та індивідуального захисту, що використовуються працівником, а також санітарно-побутові умови повинні відповідати вимогам законодавства.

Працівник має право відмовитися від дорученої роботи, якщо створилася виробнича ситуація, небезпечна для його життя чи здоров'я або для людей, які його оточують, або для виробничого середовища чи довкілля. Він зобов'язаний негайно повідомити про це безпосереднього керівника або роботодавця. Факт наявності такої ситуації за необхідності підтверджується спеціалістами з охорони праці підприємства за участю представника профспілки, членом якої він є, або уповноваженої працівниками особи з питань охорони праці (якщо професійна спілка на підприємстві не створювалася), а також страхового експерта з охорони праці.

За період простою з причин, передбачених частиною другою цієї статті, які виникли не з вини працівника, за ним зберігається середній заробіток.

Працівник має право розірвати трудовий договір за власним бажанням, якщо роботодавець не виконує законодавства про охорону праці, не додержується умов колективного договору з цих питань. У цьому разі працівникові виплачується вихідна допомога в розмірі, передбаченому колективним договором, але не менше тримісячного заробітку.

Працівника, який за станом здоров'я відповідно до медичного висновку потребує надання легшої роботи, роботодавець повинен перевести за згодою працівника на таку роботу на термін, зазначений у медичному висновку, і у разі

потреби встановити скорочений робочий день та організувати проведення навчання працівника з набуття іншої професії відповідно до законодавства.

На час зупинення експлуатації підприємства, цеху, дільниці, окремого виробництва або устаткування органом державного нагляду за охороною праці чи службою охорони праці за працівником зберігаються місце роботи, а також середній заробіток.

Стаття 7. Право працівників на пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці

Працівники, зайняті на роботах з важкими та шкідливими умовами праці, безоплатно забезпечуються лікувально-профілактичним харчуванням, молоком або рівноцінними харчовими продуктами, газованою солоною водою, мають право на оплачувані перерви санітарно-оздоровчого призначення, скорочення тривалості робочого часу, додаткову оплачувану відпустку, пільгову пенсію, оплату праці у підвищеному розмірі та інші пільги і компенсації, що надаються в порядку, визначеному законодавством.

У разі роз'їзного характеру роботи працівникові виплачується грошова компенсація на придбання лікувально-профілактичного харчування, молока або рівноцінних йому харчових продуктів на умовах, передбачених колективним договором.

Роботодавець може за свої кошти додатково встановлювати за колективним договором (угодою, трудовим договором) працівникові пільги і компенсації, не передбачені законодавством.

Протягом дії укладеного з працівником трудового договору роботодавець повинен, не пізніше як за 2 місяці, письмово інформувати працівника про зміни виробничих умов та розмірів пільг і компенсацій, з урахуванням тих, що надаються йому додатково.

Стаття 8. Забезпечення працівників спецодягом, іншими засобами індивідуального захисту, мийними та знешкочувальними засобами

На роботах із шкідливими і небезпечними умовами праці, а також роботах, пов'язаних із забрудненням або несприятливими метеорологічними умовами, працівникам видаються безоплатно за встановленими нормами спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші засоби індивідуального захисту, а також мийні та знешкочувальні засоби. Працівники, які залучаються до разових робіт, пов'язаних з ліквідацією наслідків аварій, стихійного лиха тощо, що не передбачені трудовим договором, повинні бути забезпечені зазначеними засобами.

Роботодавець зобов'язаний забезпечити за свій рахунок придбання, комплектування, видачу та утримання засобів індивідуального захисту відповідно до нормативно-правових актів з охорони праці та колективного договору.

У разі передчасного зношення цих засобів не з вини працівника роботодавець зобов'язаний замінити їх за свій рахунок. У разі придбання працівником спецодягу, інших засобів індивідуального захисту, мийних та знешкочувальних засобів за свої кошти роботодавець зобов'язаний компенсувати всі витрати на умовах, передбачених колективним договором.

Згідно з колективним договором роботодавець може додатково, понад встановлені норми, видавати працівникові певні засоби індивідуального захисту, якщо фактичні умови праці цього працівника вимагають їх застосування.

Стаття 9. Відшкодування шкоди у разі ушкодження здоров'я працівників або у разі їх смерті

Відшкодування шкоди, заподіяної працівникові внаслідок ушкодження його здоров'я або у разі смерті працівника, здійснюється Фондом соціального страхування від нещасних випадків відповідно до Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності".

Роботодавець може за рахунок власних коштів здійснювати потерпілим та членам їх сімей додаткові виплати відповідно до колективного чи трудового договору.

За працівниками, які втратили працездатність у зв'язку з нещасним випадком на виробництві або професійним захворюванням, зберігаються місце роботи (посада) та середня заробітна плата на весь період до відновлення працездатності або до встановлення стійкої втрати професійної працездатності. У разі неможливості виконання потерпілим попередньої роботи проводяться його навчання і перекваліфікація, а також працевлаштування відповідно до медичних рекомендацій.

Час перебування на інвалідності у зв'язку з нещасним випадком на виробництві або професійним захворюванням зараховується до стажу роботи для призначення пенсії за віком, а також до стажу роботи із шкідливими умовами, який дає право на призначення пенсії на пільгових умовах і в пільгових розмірах у порядку, встановленому законом. (Частина четверта статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом № 3108-IV від 17.11.2005)

Стаття 10. Охорона праці жінок

Забороняється застосування праці жінок на важких роботах і на роботах із шкідливими або небезпечними умовами праці, на підземних роботах, крім деяких підземних робіт (нефізичних робіт або робіт, пов'язаних з санітарним та побутовим обслуговуванням), а також залучення жінок до підіймання і переміщення речей, маса яких перевищує встановлені для них граничні норми, відповідно до переліку важких робіт і робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, граничних норм підіймання і переміщення важких речей, що затверджуються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі охорони здоров'я.

Праця вагітних жінок і жінок, які мають неповнолітню дитину, регулюється законодавством.

Стаття 11. Охорона праці неповнолітніх

Не допускається залучення неповнолітніх до праці на важких роботах і на роботах із шкідливими або небезпечними умовами праці, на підземних роботах, до нічних, надурочних робіт та робіт у вихідні дні, а також до підіймання і переміщення речей, маса яких перевищує встановлені для них граничні норми, відповідно до переліку важких робіт і робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, граничних норм підіймання і переміщення важких речей, що затверджуються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі охорони здоров'я.

Неповнолітні приймаються на роботу лише після попереднього медичного огляду.

Порядок трудового і професійного навчання неповнолітніх професій, пов'язаних з важкими роботами і роботами із шкідливими або небезпечними умовами праці, визначається положенням, яке затверджується спеціально

уповноваженим центральним органом виконавчої влади з нагляду за охороною праці.

Вік, з якого допускається прийняття на роботу, тривалість робочого часу, відпусток та деякі інші умови праці неповнолітніх визначаються законом.

Стаття 12. Охорона праці інвалідів

Підприємства, які використовують працю інвалідів, зобов'язані створювати для них умови праці з урахуванням рекомендацій медико-соціальної експертної комісії та індивідуальних програм реабілітації, вживати додаткових заходів безпеки праці, які відповідають специфічним особливостям цієї категорії працівників.

У випадках, передбачених законодавством, роботодавець зобов'язаний організувати навчання, перекваліфікацію і працевлаштування інвалідів відповідно до медичних рекомендацій.

Залучення інвалідів до надурочних робіт і робіт у нічний час можливе лише за їх згодою та за умови, що це не суперечить рекомендаціям медико-соціальної експертної комісії. (Частина третя статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1331-IV від 25.11.2003)

Стаття 13. Управління охороною праці та обов'язки роботодавця

Роботодавець зобов'язаний створити на робочому місці в кожному структурному підрозділі умови праці відповідно до нормативно-правових актів, а також забезпечити додержання вимог законодавства щодо прав працівників у галузі охорони праці.

З цією метою роботодавець забезпечує функціонування системи управління охороною праці, а саме:

створює відповідні служби і призначає посадових осіб, які забезпечують вирішення конкретних питань охорони праці, затверджує інструкції про їх обов'язки, права та відповідальність за виконання покладених на них функцій, а також контролює їх додержання;

розробляє за участю сторін колективного договору і реалізує комплексні заходи для досягнення встановлених нормативів та підвищення існуючого рівня охорони праці;

забезпечує виконання необхідних профілактичних заходів відповідно до обставин, що змінюються;

впроваджує прогресивні технології, досягнення науки і техніки, засоби механізації та автоматизації виробництва, вимоги ергономіки, позитивний досвід з охорони праці тощо;

забезпечує належне утримання будівель і споруд, виробничого обладнання та устаткування, моніторинг за їх технічним станом;

забезпечує усунення причин, що призводять до нещасних випадків, професійних захворювань, та здійснення профілактичних заходів, визначених комісіями за підсумками розслідування цих причин;

організовує проведення аудиту охорони праці, лабораторних досліджень умов праці, оцінку технічного стану виробничого обладнання та устаткування, атестацій робочих місць на відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці в порядку і строки, що визначаються законодавством, та за їх підсумками вживає заходів до усунення небезпечних і шкідливих для здоров'я виробничих факторів;

розробляє і затверджує положення, інструкції, інші акти з охорони праці, що діють у межах підприємства (далі - акти підприємства), та встановлюють правила

виконання робіт і поведінки працівників на території підприємства, у виробничих приміщеннях, на будівельних майданчиках, робочих місцях відповідно до нормативно-правових актів з охорони праці, забезпечує безоплатно працівників нормативно-правовими актами та актами підприємства з охорони праці;

здійснює контроль за дотриманням працівником технологічних процесів, правил поведінки з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, використанням засобів колективного та індивідуального захисту, виконанням робіт відповідно до вимог з охорони праці;

організовує пропаганду безпечних методів праці та співробітництво з працівниками у галузі охорони праці;

зживає термінових заходів для допомоги потерпілим, залучає за необхідності професійні аварійно-рятувальні формування у разі виникнення на підприємстві аварій та нещасних випадків.

Роботодавець несе безпосередню відповідальність за порушення зазначених вимог.

Стаття 14. Обов'язки працівника щодо дотримання вимог нормативно-правових актів з охорони праці

Працівник зобов'язаний:

дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території підприємства;

знати і виконувати вимоги нормативно-правових актів з охорони праці, правила поведінки з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, користуватися засобами колективного та індивідуального захисту;

проходити у встановленому законодавством порядку попередні та періодичні медичні огляди.

Працівник несе безпосередню відповідальність за порушення зазначених вимог.

Стаття 18. Навчання з питань охорони праці

Працівники під час прийняття на роботу і в процесі роботи повинні проходити за рахунок роботодавця інструктаж, навчання з питань охорони праці, з надання першої медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків і правил поведінки у разі виникнення аварії.

Працівники, зайняті на роботах з підвищеною небезпекою або там, де є потреба у професійному доборі, повинні щороку проходити за рахунок роботодавця спеціальне навчання і перевірку знань відповідних нормативно-правових актів з охорони праці.

Перелік робіт з підвищеною небезпекою затверджується спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з нагляду за охороною праці.

Посадові особи, діяльність яких пов'язана з організацією безпечного ведення робіт, під час прийняття на роботу і періодично, один раз на три роки, проходять навчання, а також перевірку знань з питань охорони праці за участю профспілок.

Порядок проведення навчання та перевірки знань посадових осіб з питань охорони праці визначається типовим положенням, що затверджується спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з нагляду за охороною праці.

Не допускаються до роботи працівники, у тому числі посадові особи, які не пройшли навчання, інструктаж і перевірку знань з охорони праці.

У разі виявлення у працівників, у тому числі посадових осіб, незадовільних знань з питань охорони праці, вони повинні у місячний строк пройти повторне навчання і перевірку знань.

Вивчення основ охорони праці, а також підготовка та підвищення кваліфікації спеціалістів з охорони праці з урахуванням особливостей виробництва відповідних об'єктів економіки забезпечуються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі освіти та науки в усіх навчальних закладах за програмами, погодженими із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з нагляду за охороною праці.

1.2. Працівники інституту зобов'язані:

- працювати сумлінно, виконувати навчальний режим, вимоги Положення інституту і Правил внутрішнього трудового розпорядку, дотримуватися дисципліни праці;
- виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної та електробезпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями;
- берегти обладнання, інвентар, матеріали тощо;
- не допускати грубощів, образ, застосування протиправних дій у вирішенні конфліктних ситуацій до оточуючих;
- не приносити до закладу небезпечні предмети (ріжучі, колючі, вибухові, вогнебезпечні предмети, газові балончики, петарди та інше);
- не палити, не вживати алкогольні напої та наркотичні речовини;
- не виносити із закладу матеріальні цінності;
- співпрацювати з адміністрацією навчального закладу щодо створення безпечних умов для навчання (повідомляти про всі недоліки, які можуть призвести до небезпеки життєдіяльності під час навчально-виховного процесу).
- працівник зобов'язаний в установлені строки проходити попередній та періодичний медичний огляд відповідно до чинного законодавства.

1.3. Працівник має право на:

- захист професійної честі, гідності;
- участь у громадському самоврядуванні;
- підвищення кваліфікації й перепідготовку;
- розірвання трудового договору за власним бажанням;
- внесення пропозицій до «Угоди на охорону праці між адміністрацією й комітетом профспілки», про поліпшення умов праці, виробничої санітарії, техніки безпеки на робочому місці;
- заохочення за успіхи у праці;
- звернення з приводу трудових суперечок з адміністрацією до комісії з трудових суперечок;
- інформацію про умови праці, наявність на робочому місці небезпечних і шкідливих виробничих факторів;

- відмову від дорученої роботи, якщо створилася виробнича ситуація, небезпечна для життя або здоров'я працівника чи інших людей або навколишньому середовищу (якщо факт такої ситуації підтверджується уповноваженим з охорони праці школи з участю представника профспілки, а в разі виникнення конфлікту – відповідним органом державного нагляду за охорону праці з участю представника профспілки;
- надання легшої роботи за станом здоров'я відповідно до медичного висновку (тимчасово);
- обов'язкове соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань;
- безкоштовне забезпечення спецодягом, миючими засобами за встановленими нормами;
- щорічну основну відпустку, а у випадку невідкладної необхідності – на відпустку без збереження зарплати або на відпустку в рахунок тарифної.

2. Навчання з питань охорони праці

- 2.1. В інституті на основі Положення про навчання з питань охорони праці, з урахуванням специфіки виробництва та вимог державних міжгалузевих і галузевих нормативних актів про охорону праці, розроблено і затверджено наказом директора план-графік проведення навчання та перевірки знань з питань охорони праці, з яким повинні бути ознайомлені працівники
- 2.2. Працівники при прийнятті на роботу і періодично в процесі роботи проходять первинні, повторні, цільові та позапланові інструктажі, навчання і перевірку знань згідно з вимогами Положення.
- 2.3. Допуск до роботи (виконання навчальних практичних завдань) без проходження інструктажів, навчання і перевірки знань з питань охорони праці забороняється.
- 2.4. Особи, які суміщають професії, проходять навчання та інструктажі з охорони праці як з їх основних професій, так і з професій за сумісництвом.

3. Трудовий договір, робочий час та час відпочинку. Правила внутрішнього трудового розпорядку навчального закладу, відповідальність за їх порушення. Колективний договір, пільги та відшкодування за важкі та шкідливі умови праці, порядок їх надання.

- 3.1. Нормальна тривалість робочого часу не повинна бути більше 40 годин на тиждень (для викладачів згідно навантаження).
- 3.2. Тривалість робочого часу для викладачів (асистентів) встановлена розкладом занять, для решти працівників згідно Правил внутрішнього трудового розпорядку.
- 3.3. Тривалість роботи напередодні святкових та неробочих днів скорочуються на одну годину.
- 3.4. За порушення трудової дисципліни може бути застосовано один із видів стягнення: догана, звільнення.
- 3.5. Звільнення з роботи застосовується за систематичне порушення трудової дисципліни, не вихід на роботу без поважних причин, появу на роботі в

нетверезому стані, у стані наркотичного або токсичного сп'яніння, вчинення за місцем роботи розкрадання державного або громадського майна, вчинення аморального проступку.

3.6. Дисциплінарне стягнення може бути оскаржене у порядку, встановленому чинним законодавством в органах по розгляду трудових суперечок.

3.7. Адміністрація інституту визначає тривалість щорічної основної відпустки працівників, черговість її надання згідно з графіком, який затверджується адміністрацією за погодженням з профспілковим комітетом на початку календарного року і доводиться до відома усіх працівників.

3.8. У разі звільнення працівника у зв'язку із закінченням строку трудового договору забезпечується за його бажанням реалізація права на одержання невикористаної відпустки з подальшим звільненням (Закон України «Про відпустки»).

3.9. Працівник письмово повідомляє про дату початку відпустки не пізніше як за два тижні до встановленого графіком строку (Закон України «Про відпустки»).

3.10. На вимогу працівника можливе перенесення щорічної відпустки на інший, ніж це передбачено графіком, період у випадках:

— порушення строку повідомлення працівника про час надання відпустки;

3.11. Працівникам, зайнятим на роботі з важкими та шкідливими умовами праці встановлюється доплата та додаткова відпустка (відповідно до атестації робочих місць за умовами праці).

3.12. Адміністрація університету під час укладення трудового договору інформує працівника під розписку про умови праці та про наявність на його робочому місці небезпечних і шкідливих виробничих факторів, які ще не усунуто, можливі наслідки їх впливу на здоров'я та про права працівника на пільги і компенсації за роботу в таких умовах відповідно до законодавства і колективного договору.

3.13. На роботах з шкідливими та небезпечними умовами праці, а також роботах, що пов'язані із забрудненням або тих, що здійснюються в несприятливих температурних умовах, працівникам безкоштовно видається відповідно до норм:

— спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші засоби індивідуального захисту;

— мило.

3.14. Особи без використання необхідних засобів захисту до роботи не допускаються.

4. Охорона праці жінок.

4.1. Забезпечується надання жінці, яка працює і має двох або більше дітей віком до 15 років або дитину-інваліда (до 18 років), одинокій матері щорічної додаткової оплачуваної відпустки тривалістю 10 календарних днів без урахування святкових і неробочих днів (Закон України «Про відпустки»).

4.2. Надається додаткова оплачувана відпустка до 7 календарних днів працівникам з ненормованим робочим днем відповідно до переліку посад і професій та до 4 календарних днів працівникам за роботу в з шкідливими та небезпечними умовами праці в межах фонду заробітної плати.

4.3. Особам, які працюють на умовах неповного робочого часу, в тому числі тим, хто перебуває у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку надається щорічна оплачувана відпустка повної тривалості.

4.4. Надається відпустка без збереження заробітної плати працівникам за сімейними обставинами не більше 15 календарних днів на рік (Закон України «Про відпустки»).

4.5. Не допускається звільнення за ініціативою адміністрації вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років (до шести років).

5. Основні небезпечні та шкідливі виробничі фактори, характерні для навчального закладу. Методи та засоби запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням, засоби індивідуального та колективного захисту. Питання електробезпеки.

5.1. При виконанні професійних обов'язків на працівника можуть діяти такі шкідливі або небезпечні фактори:

- висока психофізіологічна напруга;
- висока концентрація уваги;
- небезпека ураження електрострумом;
- небезпека виникнення загорянь та пожеж;
- порушення параметрів мікроклімату, передбачених для навчальних приміщень;
- довготривалі статичні навантаження.

5.2. Адміністрація інституту:

- під час прийняття працівників на роботу, в процесі роботи організовує навчання та інструктаж з питань охорони праці, з надання першої медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, правил поведінки у разі виникнення аварій та правил протипожежної безпеки;
- не допускає до роботи працівників, в тому числі посадових осіб, з якими не проведено навчання, інструктаж і перевірка їх знань з охорони праці;
- здійснює контроль за виконанням заходів розроблених комісією по розслідуванню нещасних випадків виробничого та невиробничого характеру;
- забезпечує створення на робочих місцях, в кожному структурному підрозділі умови праці відповідно до нормативно-правових актів з охорони праці, безпечність технологічних процесів, машин, механізмів, обладнання та других засобів, які використовуються в закладі;
- організовує розробку і затвердження положень, інструкцій інших актів з охорони праці, що діють в межах закладу та встановлює правила виконання робіт і поведінки працівників і студентів на території закладу, в приміщеннях, на робочих місцях відповідно до нормативно-правових актів з охорони праці;
- забезпечує виконання заходів викладених в Угоді з охорони праці (поновлюється щорічно).

5.3. Під час експлуатації електроустановок не дозволяється:

- використовувати кабелі і проводи із пошкодженою ізоляцією або такою ізоляцією, що втратила захисні властивості;
- залишати під напругою електричні проводи і кабелі з неізольованими кінцями;
- переносити ввімкнені прилади та обладнання, яке знаходиться під напругою;
- залишати без догляду ввімкнені в електромережу нагрівальні прилади, обладнання;
- користуватися пошкодженими (несправними) розетками;
- зав'язувати і скручувати електропроводи;

- застосовувати саморобні подовжувачі, які не відповідають вимогам ПУЕ щодо переносних (пересувних) електропроводів.

5.4. Забороняється самостійно усувати несправності електромережі і електрообладнання.

5.5. Працівникам слід після закінчення навчально-виховного процесу (роботи) зачинити вікна, відключити освітлення, електроживлення приладів та обладнання (за винятком чергового освітлення та електрообладнання, яке за вимогами технології повинно працювати цілодобово).

6. Основні вимоги санітарії та гігієни праці.

6.1. Працівник зобов'язаний:

— дотримуватися правил особистої гігієни;

— тримати в порядку й чистоті своє робоче місце, не порушувати санітарні правила у приміщеннях;

6.2. Адміністрація контролює виконанням законодавства про організацію безпечних умов праці, належних виробничих і санітарно-побутових умов, забезпечення окремих працівників спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального та колективного захисту.

6.3. При прийомі на роботу працівник інструктується з виробничої санітарії, гігієни праці.

7. Порядок розслідування та оформлення документації щодо нещасних випадків та професійних захворювань.

7.1. Про кожний нещасний випадок потерпілий або працівник, який його виявив чи інша особа – свідок нещасного випадку, повинний негайно повідомити безпосереднього керівника робіт і взяти заходи до надання необхідної допомоги;

7.2. Керівник структурного підрозділу негайно повідомляє директора ГІМ ДВНЗ ДДПУ;

7.3. Директор (ГІМ ДВНЗ ДДПУ повідомляє:

- робочий орган виконавчої дирекції ФССНС (з використанням засобів зв'язку) протягом години та передає повідомлення про нещасний випадок (згідно з додатком) протягом доби;

- протягом трьох годин необхідно подати повідомлення на паперовому носії згідно додатку 2 до дирекції ФССНС;

- протягом доби створює комісію у складі не менше ніж три особи та організовує проведення розслідування.

7.4. До складу включаються спеціалісти служби охорони праці (голова комісії),керівник структурного підрозділу, на якому стався нещасний випадок, представник робочого органу ФССНС, представник первинної організації профспілки.

7.5. До складу комісії не може включатися керівник робіт, який безпосередньо відповідає за стан охорони праці на робочому місці, де стався нещасний випадок.

7.6. Комісія протягом трьох робочих днів з моменту її утворення зобов'язана:

- обстежити місце нещасного випадку, одержати письмове пояснення потерпілого, опитати свідків нещасного випадку та причетних до нього осіб;

- вивчити відповідність умов праці та її безпеки вимогам законодавства про охорону праці;
- з'ясувати обставини і причини нещасного випадку;
- визначити, чи пов'язаний цей випадок з виробництвом;
- установити осіб, які допустили порушення вимог законодавства про охорону праці;
- скласти акт за формою Н-5 у п'яти примірниках, а також акт про нещасний випадок пов'язаний з виробництвом форми Н-1 у 5 примірниках.

7.7. Екземпляр акту розслідування надається потерпілому або особі, яка представляє його інтереси.

7.8. Адміністрація університету при виникненні нещасного випадку з працівником на виробництві збереження місця роботи (посади) та середньої заробітної плати на весь період до відновлення працездатності або до встановлення постійної втрати професійної працездатності.

7.9. На підставі результатів розслідування розробляються заходи щодо запобігання подібним випадкам, а також щодо вирішення питань соціального захисту потерпілих.

8. Пожежна безпека. Способи запобігання пожежам, вибухам. Дії працівників при їх виникненні. Протипожежний режим. Застосування первинних засобів пожежогасіння.

8.1. Оглянути приміщення, переконатися у відсутності порушень, що можуть призвести до пожежі, і тільки після цього замкнути двері. У разі виявлення порушень доповісти завгоспу, сторожу, керівнику навчального закладу або працівнику, який його заміщує.

Кожен учасник навчально-виховного процесу, який виявив пожежу або її ознаки (задимлення, запах горіння або тління різних матеріалів, підвищення температури в приміщенні тощо), зобов'язаний:

- негайно повідомити про це за тел. 101 до пожежної частини (при цьому слід чітко назвати адресу об'єкта, місце виникнення пожежі, а також своє прізвище);
- задіяти систему сповіщення людей про пожежу;
- почувши сигнал сповіщення про пожежу, розпочати евакуацію з будівлі до безпечного місця згідно з планом евакуації.

8.2. Забороняється використовувати пожежний інвентар та обладнання для потреб, не пов'язаних із пожежегасінням.

Правила поведінки під час пожежі в закладі:

1. Пожежа у приміщенні навчального закладу, в якому ти знаходишся сам:

- якщо можеш вийти через двері, рятуйся сам і допоможи іншим людям;
- якщо вихід перекрито вогнем, але ти знаходишся не вище другого поверху або поряд є дерево чи пожежна драбина, вибирайся через вікно;
- під час пожежі не можна ховатися в глухі кути, під столи, шафи, у коморі тощо;
- захищай органи дихання і закрий щілини під дверима (краще вологими ганчірками);
- подавай сигнали рятувальникам.

2. Пожежа в коридорі навчального закладу:

- перш ніж визирнути в коридор, торкнися тильною стороною долоні ручки вхідних дверей. Якщо вона гаряча, не відчиняй, там пожежа;
- якщо ручка дверей холодна, визирни в коридор. Якщо там вогонь або багато диму, зачини двері;
- якщо диму небагато, але він йде знизу, це означає, що пожежа на нижніх поверхах. Не спускайся вниз, зайди в кімнату, зачини двері, чекай на допомогу рятувальників;
- якщо неможливо залишити приміщення і в тебе є мобільний зв'язок, зателефонуй за номером 101, щоб повідомити про себе. Зачинися у приміщенні з виходом до вікна;
- якщо пожежа сталася вище поверхом, попередньо захистивши органи дихання, спускайся вниз сходами

9. Перша (долікарська) допомога потерпілим. Дії працівників у разі нещасного випадку та аварії в навчальному закладі.

9.1. При опіках:

- при термічних опіках першого ступеня уражене місце обробляють етиловим спиртом, після чого накладають суху стерильну пов'язку або чисту тканину і звертаються до дерматолога. Ні в якому разі не можна проколювати пухир, змочувати місця опіків водою, припікати їх розчином перманганату калію, бриліантової зелені, розчином йоду, застосовувати «народні засоби», різні олії, вазелін, бо вони тільки підсилюють опіки, сповільнюють загоєння ран;
- при важких опіках необхідно негайно відправити потерпілого до лікувального закладу.

9.2. Удари, розтяг:

- створити спокій пошкодженій ділянці й покласти на неї 3-4 рази холод (щоразу на 1 годину з інтервалами 15—20 хв.);
- у разі удару носа, що супроводжується кровотечею, не дозволяється сякатися;
- голову слід нахилити вперед, затиснувши крила носа пальцями на 10—15 хв.;
- за умови удару голови треба забезпечити спокій;
- під час транспортування постраждалого слід покласти на спину, підклавши під голову подушку або м'яку тканину;
- не можна дозволяти потерпілому з такою травмою самотійно йти в лікарню.

9.3. Переломи, вивихи:

- не можна пробувати вправляти, тягти за пошкоджене місце;
- необхідно створити максимальний спокій, нерухомість пошкодженої частини тіла за допомогою транспортної шини — твердого матеріалу, обгорнутого в м'яку тканину;
- шину треба прибинтувати так, щоб вона захоплювала суглоби нижче і вище від місця пошкодження;
- у разі перелому кісток гомілки укладають дві шини із зовнішнього і внутрішнього боків ноги від стопи до верхньої третини стегна;
- у разі перелому стегна одну шину розміщують уздовж зовнішнього боку від пахвової западини пошкодженого боку до стопи, а другу — уздовж внутрішнього боку від паху до стопи;

- шини туго прибинтовують до ноги бинтами або рушниками в 3—4 місцях;
- стопу фіксують тугою пов'язкою;
- у разі перелому руки, ключиці або вивиху кісток у плечовому або ліктьовому суглобі руку притискують до тулуба, закріплюють пов'язкою.

9.4. Поранення:

- необхідно зупинити кровотечу, накласти стерильну пов'язку і доставити потерпілого до лікаря;
- той, хто надає допомогу при пораненні, повинен з милом помити руки, а якщо це неможливо — намазати пальці йодною настоянкою;
- доторкуватися до рани навіть вимитими руками не дозволяється;
- не дозволяється обмивати рану водою;
- при незначних порізах рану обробляють йодною настоянкою і накладають марлеву пов'язку, яка захищає організм від мікробів і сприяє швидкому зсіданню крові;
- при пораненні склом або іншим предметом рану промивають великою кількістю дистильованої води або тампоном, змоченим етиловим спиртом або розчином перекису водню;
- виймають осколки скла і знову промивають рану спиртом або розчином перекису водню;
- якщо рана забруднена, бруд видаляється тільки навкруги, але ні в якому разі не з глибинних шарів рани;
- шкіру навколо рани обробляють йодною настоянкою або розчином брильянтової зелені, перев'язують і звертаються в медпункт;
- у разі кровотечі у вигляді крапель або рівної струмینی під тиском судину, яка кровоточить, потрібно притиснути до кістки вище від місця поранення, а якщо це кровотеча на руці або нозі, то після цього максимально зігнути кінцівку в суглобі та забинтувати його в такому положенні;
- потім накладають джгут на 5—10 см вище від рани, під джгут необхідно підкласти тканину або марлеву пов'язку, а також записку про час його накладання;
- джгут не можна залишати на кінцівці довше ніж 1,5 год.

9.5. У разі враження електричним струмом

- необхідно негайно відключити напругу, а при неможливості — потерпілого необхідно будь-яким з безпечних способів звільнити від дії струму.
- при звільненні постраждалого від дії струму забороняється торкатися до нього незахищеними руками.
- надати потерпілому першу медичну допомогу.
 - при раптовій зупинці серця – завдати удару по грудині і почати реанімацію;
 - якщо постраждалий у стані коми, – повернути його на живіт;
 - при кровотечі – накласти джгут та пов'язку;
 - при електричних опіках і ранах – накласти стерильні пов'язки.
- відправити потерпілого до лікарні для медичного огляду, щоб запобігти ускладнень від електротравми.

Номера телефонів в екстрених ситуаціях:
пожежна охорона **101**;
поліція **102**;
швидка медична допомога **103**;
газова служба **104**.

Переглянув :	<u>Е. Тимош</u>	<u>Олена Тимошенко</u>
УЗГОДЖЕНО:		
Інженер з ОП	<u>Е. Тимош</u> (особистий підпис)	<u>Олена Тимошенко</u> (ім'я, прізвище)
Юрисконсульт	<u>Олександр</u> (особистий підпис)	<u>Сергій Васильковський</u> (ім'я, прізвище)
Голова профспілки	<u>С.П.</u> (особистий підпис)	<u>Наталія Савченко</u> (ім'я, прізвище)